

آشنایی با مسلمانان جهان مسلمانان روسیه بهمن قبادی

مقدمه:

پیشینه ورود اسلام به روسیه به قرن هشتم هجری قمری بازمی‌گردد و نتیجه‌ی آن جمعیتی حدود ۱۵ تا ۲۰ میلیونی می‌باشد. البته شورای مفتیان روسیه تعداد مسلمانان را ۲۳ ملیون نفر برآورد کرده که متشکل از ۳۸ قوم مختلف، در روسیه فعلی است که پرجمعیت‌ترین گروه آنها هم تاتارها هستند. ۹ جمهوری مسلمان نشین، بخشی از فدراسیون روسیه را تشکیل می‌دهند. در حال حاضر اسلام از لحاظ تعداد پیروان، دومین مذهب رسمی روسیه بعد از ارتدوکس به شمار می‌آید. بنا به گزارش اداره دینی مسلمانان در بخش اروپایی روسیه، در استان مسکو بیش از ۳ میلیون مسلمان و در خود شهر مسکو در حدود یک و نیم تا دو میلیون نفر مسلمان سکونت دارند.

مسجد قل شریف

احداث مسجد «قل شریف» که بزرگترین مسجد اروپا محسوب می‌شود، نمونه بارز احیای جامعه اسلامی در تاتارستان می‌باشد. چهارصد سال قبل مسجد چند مناره‌ای و افسانه‌ای قل شریف با کتابخانه غنی خود باعث زیبایی چشمگیر و تزیین پایتخت خان‌های قازان شده بود. این مسجد، مرکز آموزش مذهبی، گسترش علوم در قرن شانزدهم میلادی بود.

این مسجد به افتخار آخرین امام خود یعنی «سید قل شریف» یکی از رجال سرشناس مذهبی، عالم، شاعر و سیاستمدار و از فرماندهان دفاعی شهر قازان، نام‌گذاری شده است.

ادارات دینی

اداره دینی مسلمانان روسیه که وظیفه رهبری امت مسلمان روسیه را بر عهده دارد، برای اولین بار در زمان امپراتوری کاترین دوم در قرن ۱۸ میلادی تأسیس شد. هم‌اکنون در خاک روسیه در حدود چهل اداره دینی مسلمانان فعالیت دارند که مهمترین آنها شورای مفتیان روسیه نام دارد. در ماه ژوئن سال ۱۹۹۶ تأسیس شده - که مجموعه‌ای از ادارات دینی مسلمانان را تحت پوشش خود جمع کرده و وظیفه هماهنگی فعالیت آنها را بر عهده دارد.

فعالیت های مسلمانان روسیه

طی ده سال گذشته، احیای اسلام در روسیه با احداث مساجدی (که در سال ۲۰۰۱ تعداد آنها بیش از چهار هزار مسجد بوده است) به صورت فعالی جریان داشته است. در شهر مسکو شش مسجد فعال هستند که طی سال‌های آینده قرار است بازده مسجد دیگر نیز احداث شوند.

نشریه رسمی اداره دینی مسلمانان روسیه روزنامه «اسلام منبره» (منبر اسلام) نام دارد. نشریات دیگری از جمله روزنامه «یانا سوز» (حرف تازه)، «اخبار اسلامی» (با پیوست ماهانه «نور اسلام»)، «راه اسلام»، «اسلام و اجتماع»، «روزنامه اسلامی» و غیره نیز منتشر می‌شوند.

مسجد سن پترزبورگ

مسجد قل شریف در روسیه

هم‌اکنون در خاک روسیه در حدود چهل اداره دینی مسلمانان فعالیت دارند که مهمترین آنها شورای مفتیان روسیه نام دارد.

نه جمهوری مسلمان نشین، بخشی از فدراسیون روسیه را تشکیل می‌دهند. در حال حاضر اسلام از لحاظ تعداد پیروان، دومین مذهب رسمی روسیه بعد از ارتدوکس به شمار می‌آید.